

FUNCTIONARUL PUBLIC

ZIAR BILUNAR EDITAT DE CĂTRE ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ

SUPLIMENT LA REVISTA „ADMINISTRAREA PUBLICĂ”

Editorial

Fiind un centru elitar de pregătire și instruire a cadrelor înalt calificate pentru serviciul public al țării, dar și pentru alte domenii ale vieții publice și economiei reale, Academia de Administrare Publică își perfecționează an de an procesul de studii, accentul punându-se pe activitatea de cercetare științifică ce se desfășoară conform direcțiilor de cercetare, *Administrare publică și Management public*, în cadrul a două laboratoare științifice de pe lângă catedrele de specialitate. Aceste activități, care antrenează masteranzii pe parcursul anilor de studii, le deschid noi perspective de a-și continua studiile, deja la

competențele lor în domeniu la sfârșitul primului an prin susținerea publică a proiectelor științifice în cadrul studiilor de doctorat.

Eficacitatea acestei noi metodologii s-a văzut săptămâna trecută când au fost susținute public primele proiecte științifice. Doctoranzii au demonstrat cunoștințe temeinice și abilități, prezentând proiectele științifice care vizează lucrul asupra tezelor de doctorat și alte activități de cercetare, ceea ce le va permite să elaboreze profesionist viitoarele teze de doctorat.

La doar câteva zile a urmat un alt eveniment din domeniul cercetărilor științifice – inau-

Studii avansate de doctorat

ciclul III, studii de doctorat.

Pentru a susține acest proces și a-i asigura o continuitate avansată, în cadrul Academiei de Administrare Publică a fost înființată Școala doctorală în științe administrative, misiunea căreia este de a organiza studii doctorale prin și pentru cercetare, în vederea formării abilităților/competențelor științifice și de a monitoriza realizarea lucrărilor științifice originale finalizate sub forma tezelor de doctorat. Noua metodologie conceptuală prevede ca pe parcursul primului an de studii să fie puse bazele pentru studiile avansate de doctorat, adică doctoranzii să fie bine pregătiți pentru cercetările științifice și să demonstreze abilitățile și

gurarea la Academie a noului an de studii de doctorat, fiind înmatriculați 12 aspiranți la acest titlu științific. Este o tendință firească ca un număr tot mai mare de absolvenți ai Academiei să continue cercetările științifice în cadrul studiilor de doctorat. Implicarea tot mai creativă a masteranzilor și doctoranzilor în activitățile de cercetare este manifestată de participarea lor la conferințele științifice naționale și internaționale, publicarea articolelor și lucrărilor științifice, elaborarea de noi concepte ale științei administrative autohtone, realizări de succes ce le deschid bune perspective în lumea științei și de a contribui la modernizarea sistemului administrativ al țării.

Igor Dodon a fost ales Președinte al R. Moldova...

Noul Președinte al Republicii Moldova, ales prin vot direct la 13 noiembrie curent, este Igor Dodon, pentru care și-au dat votul 52,18% dintre alegători. Pentru cel de-al doilea pretendent la funcția

va depune jurământul în fața Parlamentului și a Curții Constituționale, cel târziu 45 de zile după alegeri. Mandatul Președintelui R. Moldova durează patru ani.

Conform Constituției R. Mol-

de șef al statului, Maia Sandu, au votat 47,82% dintre alegători. La alegeri au participat 1.160.527 alegători sau peste 53% din cetățenii Republicii Moldova cu drept de vot. După ce rezultatul alegerilor pentru funcția de Președinte al țării va fi validat de Curtea Constituțională a Moldovei, noul președinte

dova, președintele țării deține următoarele atribuții: convocarea Parlamentului, dreptul la inițiativă legislativă, mesaje către Parlament cu privire la principalele probleme ale națiunii, promulgarea legilor și dizolvarea Parlamentului (în cazurile menționate în Constituția R. Moldova), alte atribuții.

...iar Donald Trump a fost ales Președinte al SUA

Donald Trump a devenit cel de-al 45-lea Președinte al SUA. Candidatul republican a câștigat alegerile prezidențiale cu 290 voturi ale electorilor americani față de cei 228 electori care au votat-o pe Hillary Clinton. Prezența la alegeri a constituit 58,1%.

„Voi fi președintele tuturor americanilor”, a spus magnatul în primul discurs de după aflarea rezultatelor care l-au

propulsat la Casa Albă. Contracandidata sa, Hillary Clinton, în primul său discurs după înfrângerea în fața lui Donald Trump în cursa pentru Casa Albă, a declarat că îl va susține pe republican în timpul mandatului.

Ceremonia de învestire oficială a lui Donald Trump în funcția de președinte al SUA va avea loc pe 20 ianuarie 2017.

Mesajul Președintelui Nicolae Timofti cu ocazia Zilei Internaționale și Naționale a Științei.

Ziua de 10 noiembrie a devenit pentru întreaga comunitate științifică din Republica Moldova, solidară

Ziua Internațională și Națională a Științei

inițiativei UNESCO din 2001, Ziua Internațională a Științei pentru Pace și Dezvoltare. Promovând știința fără frontiere, acest fapt reprezintă un bun prilej de a conștientiza menirea cercetării științifice în asigurarea progresului societății, de a ne consolida capacitățile intelectuale în realizarea aspirațiilor pe care le avem și de a ne racorda la valorile și excelența spațiului european și mondial de cercetare.

Rezultatele obținute de savanții noștri demonstrează că în domeniul cercetării și inovării din Republica Moldova activează oameni profund implicați și devotați, a căror muncă are un aport semnificativ în asigurarea joncțiunii dintre știință și viața de zi cu zi a cetățenilor.

Având deplina convingere că doar o societate fundamentată pe cunoaștere și adevăr are un viitor sustenabil, îmi exprim respectul și

înalta apreciere Academiei de Științe a Moldovei, care are un rol deosebit de important în salvagardarea limbii și identității noastre naționale, promovarea excelenței științifice și inovaționale, precum și intelectualilor, oamenilor de știință și de creație, tinerilor cercetători, dorindu-le putere de muncă și consecvență pentru a atinge noi performanțe pe dimensiunea explorării științifice.

În acest an a fost pusă temelia unei justiții independente, eficiente și corecte. Independente de politicieni, eficiente pentru oamenii care se adresează în justiție și corecte în raport cu toți locuitorii acestei țări, a declarat Președintele Parlamentului, Andrian Candu, la primul Forum Republica

Temelia unei justiții independente

Moldova - România în domeniul justiției „Reforma justiției și lupta împotriva corupției în perspectivă europeană”, care s-a desfășurat la Chișinău în perioada 10-11 noiembrie.

Andrian Candu a punctat efectul reformei procuraturii care aduce schimbări fundamentale în sistem. El a menționat că pentru prima dată de la independență în Moldova sunt cercetați și chiar condamnați penal înalți demnitari de stat, iar un număr impresionant de vameși, polițiști și judecători au fost reținuți în cazuri de corupție. „Tot ceea

ce acum un an - doi părea imposibil de imaginat în Moldova, se întâmplă în prezent. Intangibilii trec în istorie, iar curând oamenii vor înțelege că abuzurile și corupția sunt pasibile de sancțiuni în Moldova”, a spus președintele Parlamentului.

Până la sfârșitul anului Parlamentul are trei obiective majore pe dimensiunea reformei în justiție:

- să asigure controlul parlamentar pentru implementarea legilor;
- să aprobe componența noii Autorități de Integritate;

- să aprobe un nou sistem pentru recuperarea activelor fraudate.

Scopul reformei este transformarea justiției într-un mecanism credibil și pregătit să-și asume realizările și eșecurile din domeniu. „Noi, politicienii, vom urmări implementarea legilor, vom oferi instrumente pentru creșterea eficienței, dar nu mai purtăm responsabilitate pentru felul în care își face treaba un procuror sau un judecător”, a declarat Andrian Candu.

Primul-Ministru, Pavel Filip, încurajează oamenii de afaceri să investească în Republica Moldova, menționând că autoritățile vor asigura condiții europene de reglementare a activității de întreprinzător și de protejare a investițiilor. Îndemnul a fost făcut în cadrul celei de-a doua ediții a Forumului internațional de investiții „Invest Găgăuzia”, la

Forumul investițional de la Comrat

care au participat investitori din 20 de țări.

„Dacă dormim cu adevărat să îmbunătățim condițiile de trai ale cetățenilor noștri, trebuie să începem cu politici calitative de reglementare a mediului de afaceri. Noi ne dorim politici eficiente, europene pentru a obține rezultate asemănătoare celor din Uniunea Europeană. Noi deja am luat mai multe măsuri în lupta cu birocrăția și corupția și vom continua în același ritm”, a accentuat Pavel Filip.

Totodată, șeful Executivului s-a referit la reformele lansate de Guvern și măsurile

întreprinse pentru a facilita activitatea oamenilor de afaceri, printre care: reducerea instituțiilor cu funcții de control de la aproximativ 70 până la 13 și cinci autorități independente de reglementare, micșorarea cu 25% a numărului de acte permissive, unificarea rapoartelor necesare a fi prezentate autorităților.

Prezent la eveniment, viceprim-ministrul Republicii Turcia, Yıldırım Tuğrul Türkeş, a remarcat progresul înregistrat de Republica Moldova în ultima perioadă, subliniind că Turcia este un important partener al țării noastre. To-

todată, oficialul turc a spus că există potențial pentru mărirea volumului schimburilor comerciale bilaterale.

Forumul internațional de investiții „Invest Găgăuzia”, organizat la Comrat al doilea an consecutiv, are ca scop promovarea regiunii și atragerea investitorilor, atât din Republica Moldova, cât și de peste hotare. Ediția din acest an, organizată cu genericul „Găgăuzia 360 de grade”, înseamnă o deschidere totală pentru colaborare cu toate părțile interesate.

Lilia PALII: Tindem să avem o administrație publică optimizată și cât mai eficientă

Guvernul a stabilit reforma administrației publice drept o prioritate strategică. În plină desfășurare a acesteia, Agenția de presă IPN a realizat un interviu cu secretarul general al Guvernului, Lilia PALII, despre schimbările care ne așteaptă și beneficiile pentru cetățeni.

CORRESPONDENTUL: În vara anului curent, premierul Pavel Filip declara că reforma administrației publice va începe de la Guvern. Cum decurge procesul de reformare?

Lilia PALII: Procesul de reformare a administrației publice în scopul orientării acesteia spre cetățean, lansat de Guvern, a început cu reformarea Cămarilor de Stat, care vizează transformarea acestei entități într-o structură mai eficientă și efektivă. Acest proces a inclus câteva etape. Întâi de toate, a fost efectuată o evaluare a situației existente. Pentru a avea o viziune imparțială asupra funcționării Cămarilor de Stat, am solicitat asistența partenerilor de dezvoltare. Astfel, cu suportul PNUD Moldova, a fost elaborat un studiu, realizat de „Ernst and Young Baltics”. Scopul pe care îl urmărim este să asigurăm transformarea Cămarilor de Stat într-un „Centru al Guvernului”, conform celor mai bune practici europene. La prima etapă, vom efectua o optimizare a structurii, și a circuitului informațional. După care, ne propunem să mergem și la cedarea unor funcții improprii, dar acest proces va fi conex reformei administrației publice centrale.

Cu suportul SIGMA OECD a fost efectuată și o evaluare a administrației publice. Urmare, a fost elaborată Strategia Reformei Administrației Publice 2016-2020. Este în proces de definitivare și Planul de acțiuni privind implementarea acestei stra-

tegiei. A fost revigorat Consiliul Național privind Reforma Administrației Publice (RAP). Există și un prim „design” al noii structuri a administrației publice centrale, care este în proces de consultare pe intern și care va fi promovat în timp util. În paralel, a fost instituit un grup de lucru pentru elaborarea reformei administrației publice locale, care urmează a fi pregătită pentru lansare către anul 2018.

În cadrul Cămarilor de Stat va fi creată și o direcție specială – „Reforma administrației publice”. Totodată, prin dispoziția Primului-Ministru, a fost instituit și un Grup de acțiune („Task force”), care include reprezentanții cu funcții de conducere din cadrul Cămarilor de Stat, Ministerului Justiției, Ministerului Finanțelor, Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, care vor asigura implementarea reformei. Totodată, rolul principal în acest proces revine Consiliului Național RAP.

COR.: Una dintre prevederile reformei Executivului constituie reducerea numărului de ministere, care astăzi sunt 16. Când se va întâmpla acest lucru?

Câte ministere urmează să rămână și care vor fi lichidate?

L. P.: Procesul de reformare a administrației publice se preconizează a fi realizat pe etape: prima etapă – reforma Cămarilor de Stat, după aceasta vor urma reformele pentru administrația publică centrală, pe sistemul administrației publice, în general, și către anul 2018 se preconizează pregătirea reformei administrativ-teritoriale. Nu aș vrea să ofer acum cifre concrete vizând numărul ministerelor, deoarece nu este luată încă o decizie finală în acest sens, aprobarea acesteia ține de competența factorilor de decizie de nivel politic. De notat este, că nicio funcție de administrare publică nu va fi pierdută. Atribuțiile ministerelor care vor fi desființate vor fi preluate de cele care vor rămâne. Atribuțiile care nu sunt proprii unei autorități publice centrale vor fi cedate instituțiilor publice de implementare. Totodată, va fi asigurată separarea funcțiilor de elaborare și promovare a politicilor de funcțiile de control și prestare a serviciilor.

Un alt scop este de a minimaliza și eficientiza cos-

turile de administrare – va fi micșorată ponderea funcțiilor de suport și excluse unele dublări în atribuții. O cheie în atingerea succesului este revizuirea și ajustarea business-proceselor la nivel intra- și interinstituțional. Și aici revenim la importanța consolidării Cămarilor de Stat în calitate de „Centru al Guvernului”.

COR.: Va fi redus și numărul altor structuri, de exemplu, al agențiilor?

L. P.: Analizele și evaluările efectuate demonstrează că nu este exagerat atât de mult numărul de funcționari publici la nivelul aparatului central, pe cât cel de la nivelul instituțiilor administrative din subordine.

Recent, a fost adoptată Legea nr. 230 din 26.09.2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative. O prevedere importantă din această lege ține de inițierea reformei instituționale prin care se propune o listă de 13 organe de control, cu identificarea domeniilor de control ale acestora, precum și o listă de cinci autorități existente, pentru care legea se va aplica parțial. De menționat că, actualmente, funcționează 64 de organe cu funcții de reglementare și control, iar în urma reformei numărul acestora va fi redus până la 18. Concomitent cu micșorarea numărului de instituții va fi efectuată și modernizarea serviciilor publice, crearea ghișeului unic electronic pentru actele permise. Avem și susținerea partenerilor de dezvoltare care ne vor ajuta să implementăm aceste proiecte.

Elena NISTOR,
IPN

A început un nou an de studii pentru doctoranzi

Pe 11 noiembrie curent, la Academia de Administrare Publică a avut loc ședința de deschidere a anului de studii 2016 – 2017 la doctorat.

Spre deosebire de anii precedenți, anul acesta au susținut examenele de admitere și au fost înmatriculați mai mulți studenți-doctoranzi – 12 la număr, 5 dintre care în bază de contract.

Prorectorul Academiei Aurel SÎMBOTEANU, doctor, conferențiar universitar, a adus la cunoștința celor prezenți obiectivele

studiilor avansate de doctorat, referindu-se, în special, la metodologia și etapele studiilor, inclusiv de elaborare a tezei.

Directoarea Școlii doctorale a Academiei Silvia DULSCHI, doctor, conferențiar universitar, a abordat aspecte concrete privind organizarea și desfășurarea studiilor de doctorat.

În luarea sa de cuvânt, Andrei GROZA, prim-prorector al Academiei doctor, conferențiar universitar, a atras atenția asupra menținerii unui ritm

susținut în procesul de lucru asupra tezei de doctor. Aceasta pe lângă frecventarea orelor de studii. În calitate sa de conducător

științific, Andrei Groza a chemat noii doctoranzi să conlucreze activ cu îndrumătorii de la Academie.

Reprezentanții condu-

universitar, Angela ZE-LENSCHI, șef Catedră științe administrative, doctor, conferențiar universitar, Tatiana SPĂTARU, doctor habilitat, conferențiar universitar, au răspuns la întrebările celor încadrați în instituție.

Felicitându-i pe noii studenți-doctoranzi cu începutul anului de studii, profesorii Academiei și-au arătat disponibilitatea de a le acorda acestora suportul

cerii Academiei, profesorii, inclusiv Ion DULSCHI, director Departament studii superioare de master, doctor, conferențiar universitar, Angela POPOVICI, doctor, conferențiar

necesar în realizarea obiectivelor propuse.

Actualmente, la Academie își fac studiile 35 de studenți-doctoranzi.

Sergiu VLĂDICA

La Academia de Administrare Publică, în cadrul Școlii doctorale de științe administrative, a avut loc susținerea publică a proiectelor de cercetare științifică și a referatelor științifice de către doctoranzii anului I de studii cu frecvență și frecvență redusă.

Proiectele științifice au fost susținute public, fiind evaluate de comisiile de îndrumare formate în acest scop în componența conducătorilor științifici îndrumătorilor studenților-

doctoranzi.

Doi dintre studenții-doctoranzi, Oleg Graur și Grigore Carpovici, au prezentat proiectele la speci-

alitatea *teoria, metodologia administrației publice*, ceilalți trei - Vasile Comendant, Denis Șpac și Maria Prisăcari – la specialitatea *organizarea și dirijarea în instituțiile administrației publice; servicii publice*.

Doctoranzii au prezentat proiectele științifice care vizează lucrul asupra tezei de doctor și alte

activități de cercetare.

Profesorii au adresat doctoranzilor întrebări, sugestii și recomandări vizavi de continuarea activității de cercetare științifică. Discuțiile au avut loc într-o atmosferă amiabilă și creativă.

Totodată, conducătorii științifici și membrii comisiilor au subliniat necesitatea intensificării activității de cercetare, de studiere a cadrului legislativ, a literaturii autohtone și străine. În mod special, s-a pus accentul pe actualitatea, concretețea, utilitatea și valoarea practică a viitoarelor teze de doctorat.

Sergiu BRUMĂREL

Management și leadership în administrația publică

În perioada 2 – 4 noiembrie 2016, la Academia de Administrare Publică, s-a desfășurat cursul de dezvoltare profesională cu genericul „Management și leadership”, destinat personalului cu funcții de conducere din cadrul autorităților publice centrale. Cursul a fost inaugurat de rectorul Academiei, dl Oleg BALAN, doctor habilitat, profesor universitar, care a menționat în alocuțiunea sa că acest curs este unul dintre cele mai solicitate de către funcționarii publici, ceea ce le permite să acumuleze cunoștințe trainice în domeniul administrației publice pentru eficientizarea atribuțiilor de serviciu.

Cursul „Management și leadership” a fost organizat în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 850 din 09 decembrie 2015 „Cu privire la comanda de stat privind dezvoltarea profesională a personalului din autoritățile

publice în anul 2016”

Cursul a avut drept scop dezvoltarea competențelor necesare pentru realizarea eficientă a atribuțiilor funcționale și a conținut subiecte cărora li se acordă o atenție deosebită în programele și strategiile naționale de dezvoltare.

Întru realizarea acestui scop, instruirea s-a axat pe următoarele obiective:

- aprofundarea și actualizarea cunoștințelor în domeniul culturii organizaționale, managementului subdiviziunii orientat spre eficiență și

eficacitate, managementului schimbării, leadership-ului organizațional, formării și conducerii unor echipe eficiente;

- dezvoltarea abilităților de luare a deciziilor, aplicarea diferitelor stiluri de leadership, identificarea factorilor motivaționali și a tehnicilor de motivare a personalului, comunicare și prezentare, delegare eficientă;

- modelarea atitudinii de orientare spre rezultate și performanțe și conducerea eficientă a echipelor.

Cursul a fost realizat de către cadrele didactice ale

Academiei, aceștia utilizând în procesul de predare metodele andragogice: prezentări, discuții, exerciții în grup, brainstorming, schimb de experiență.

La finele cursului, participanților li s-a propus chestionare, la care au fost rugați să răspundă obiectiv și în cunoștință de cauză în ceea ce privește calitatea instruirii, prestația profesorilor, să-și expună sugestiile, propunerile privind tematica viitoarelor cursuri, metodele de desfășurare a lor, organizarea cursurilor în funcție de categoriile de funcționari publici, fiindcă opinia participanților la cursuri este foarte importantă pentru perfecționarea în continuare a cursurilor de dezvoltare profesională.

Totodată, participanții au primit certificate de absolvire a cursului de dezvoltare profesională.

Romina COJOCARI

Integrarea profesională în funcția publică

Pe 7 noiembrie 2016, la Academia de Administrare Publică, a demarat cursul de dezvoltare profesională „Integrarea profesională în funcția publică” cu durata de 80 de ore, destinat funcționarilor publici debutanți din cadrul autorităților publice centrale.

Cursul este organizat în

conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 850 din 09 decembrie 2015 „Cu privire la comanda de stat privind dezvoltarea profesională a personalului din autoritățile publice în anul 2016” și se desfășoară în perioada 07 – 18 noiembrie 2016.

În tot acest timp, bene-

ficiarii programului se vor familiariza cu organizarea și funcționarea administrației publice, specificul activității în serviciul public, reglementarea activității funcționarului public debutant, integritatea funcționarului public, procesele integraționiste europene.

Programul de instruire „Integrarea profesională în funcția publică” permite dezvoltarea competențelor, abilităților și aptitudinilor profesionale ale funcționarilor publici debutanți, necesare pentru îndeplinirea funcției publice. Astfel, la finele cursului, participanții vor fi capabili să proceseze informația, să elaboreze note informati-

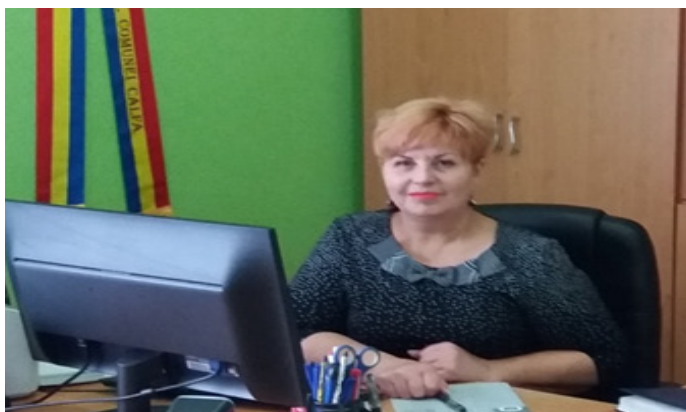
ve, rapoarte, proiecte de decizii, scrisori, să soluționeze petiții, să comunice eficient cu cetățenii etc.

Cursul se va finaliza cu evaluarea activității participanților și, respectiv, cu înmânarea certificatelor de absolvire.

Eficiența lecțiilor se datorează formatorilor implicați în procesul de predare – cadre didactice ale Academiei, specialiști de înaltă calificare de la Cancelaria de Stat, alte autorități publice centrale – dar și metodelor de instruire, folosite de către ei, precum: prezentare, studiu de caz, discuții în grup, care fac cursul dinamic și interactiv.

Ana DERIVOLCOV,
metodist DDP

Dedicată satului de baștină

Absolventă a Academiei de Administrare Publică, dna Ludmila Ceaglic și-a consacrat întreaga sa activitate satului de baștină, Calfa, raionul Anenii Noi, pentru dezvoltarea lui durabilă, soluționarea problemelor sociale, perpetuarea tradițiilor și obiceiurilor strămoșești.

Aleasă, în 1995, în calitate de primar al comunei Calfa, a conștientizat că pentru o administrare eficientă a treburilor comunității studiile economice de la Universitatea de Stat din Moldova trebuie completate cu studii în domeniul științei administrației și, în perioada 1997 – 2000, a susținut masteratul la Academia de Administrare Publică. Al șaselea mandat de primar este o confirmare evidentă a deplinei încrederi acordate de consăteni Ludmillei Ceaglic, or, în opinia lor, o femeie, ca o bună gospodină de casă, știe cel mai bine cum să le pună pe toate la punct.

Precum s-a dovedit a fi grija ei față de bătrânii din sat, mulți dintre ei fiind solitari și ducând-o cu greu de zi cu zi. Atunci și-a zis că nu va avea liniște sufletească până nu va inaugura în sat un Centru de Plasament Temporar al Bătrânilor.

A căutat insistent posibilitățile de realizare a acestei inițiative, fiind găsite în cadrul Programului de promovare a încrederii al PNUD Moldova, și în 2011 a fost inaugurată instituția multasteptată. A început o nouă viață pentru bătrânii din sat, pentru persoanele cu dezabilități, pentru invalizi, care sunt amplasați în Centru, unde li se acordă asistență medicală, psihologică și juridică. Beneficiarii Centrului sunt alimentați de două ori pe zi, iar cei ce se află staționar – de 4 ori.

Este un proiect reușit, cu mai multe avantaje pentru aceste categorii de persoane, afirmă dna Ludmila Ceaglic: „Ne bucură faptul că bătrânii, pe lângă faptul că sunt bine îngrijiți și li se acordă toate serviciile de care au nevoie, li se creează o bună dispoziție și prin comunicarea eficientă între ei, dar și cu autoritatea publică locală, care îi susține prin diferite activități culturale, sociale, de agrement, asigurare cu produse etc.”

Centrul de plasament al bătrânilor este un proiect de rezonanță în regiune, de care sunt interesate și alte primării. La Calfa, care include și sătucul Calfa Nouă, implementarea noilor proiecte este o direcție prioritară.

Ludmila Ceaglic: „Fiind în funcție de primar al șaselea mandat, pe parcursul anilor am activat în conformitate cu necesitățile comunei, expuse în Planul Strategic de Dezvoltare. Nevoile într-o localitate erau multe, dat fiind faptul că mai înainte nu existau posibilități de a atrage investiții din afară, iar obiectele de menire socială erau lăsate de izbeliște după privatizările masive și haotice de atunci. Am început cu reabilitarea școlii: construcția gazoductului, sistemului de încălzire, reparația acoperișului, apoi a ușilor, ferestrelor.

O problemă acută a satului a fost lipsa timp de 15 ani a grădiniței de copii. Am lansat construcția grădiniței ca un proiect primordial și am edificat-o cu suportul USAID și al Băncii Mondiale. Voi mai menționa că, în anul 2014, am construit o termocentrală pe bază de biomasă, care a schimbat climatul interior al grădiniței, a condus la economii și la crearea de noi locuri de muncă. Anul acesta vom implementa proiectul privind instalarea panourilor fotovoltaice, astfel ca, de asemenea, să se economisească sursele financiare ale instituției preșcolare.

Am reparat și reabilitat casa de cultură cu sala de festivități, complexul sportiv. Totodată, am construit hazna locală în scopul evacuării apelor reziduale. La realizarea acestor proiecte am avut susținerea financiară din partea Guvernului Germaniei și Japoniei, a Uniunii Europene și Băncii Mondiale.

Un alt proiect important pentru comunitate a fost construcția unui oficiu al me-

dicilor de familie, care la moment va fi dotat cu mobilier și echipament medical. Au mai fost implementate și alte proiecte de menire socio-culturală.

Au urmat proiecte cu Fondul Global de Mediu „Evacuarea pesticidelor inutilizabile din comună”, crearea serviciului de asistență socială, iluminatul stradal cu suportul Biroului de Reintegrare a țării.

Avem trasate și alte proiecte pentru satele din comuna noastră, unul dintre care este construcția platformei pentru depozitarea deșeurilor menajere cu finanțare din partea Fondului federal al Germaniei pentru colaborare științifică și dezvoltare”.

Dna Ludmila Ceaglic este optimistă în ceea ce privește ziua de mâine a comunei Calfa.

„Întotdeauna m-am uitat spre viitor pozitiv. Având un parteneriat durabil cu actorii din comună, cu colegii din UE vom reuși să ne dezvoltăm.

Apropo, pe 21 septembrie a. c. am semnat Acordul de parteneriat între comuna Calfa și comuna Vâlcelele, jud. Călărași, România. Măzăm mult pe această colaborare. Anterior am discutat cu Ambasada Slovacă despre implementarea unor proiecte economice cu suportul Guvernului acestei țări. Am avut înțelegere cu partenerii din Cehia, Ungaria, Polonia, Germania. Deci am obținut credibilitatea acestor parteneri. Aceasta este calea spre ziua de mâine a comunei noastre, pentru un trai decent al oamenilor noștri”.

Ion AXENTI

„Managementul – suport științific în dezvoltarea mea profesională”

Printre vizitatorii Bibliotecii Științifice a Academiei de Administrare Publică l-am cunoscut pe masterandul Sergiu Marchici, despre care aveam să aflăm mai multe lucruri interesante, referitoare, în context, și la Academie.

Absolvisc deja o Academie, cea de Studii Economice din Moldova, Facultatea finanțe și bănci, și fiind originar din orașul Edineț a fost angajat, în 2012, în cadrul SA „Drumuri-Edineț” în calitate de inginer STP, îndeplinind funcția de economist. Întreprinderea se ocupă cu reparația și întreținerea drumurilor publice și este structurată în 4 sectoare: Edineț, Ocnița, Dondușeni și Briceni. Peste un an Sergiu Marchici a fost avansat în funcție și repartizat în calitate de inginer-economist la sectorul Ocnița.

La întrebarea din curiozitate, care a fost motivația de a face masteratul la Academia de Administrare Publică, având bune perspective de avansare în cariera profesională de specialist în domeniul drumurilor, interlocutorul mi-a răspuns:

„Noi avem de a face în activitatea noastră cu autoritățile publice locale, fiindcă întreținem și reparăm drumuri regionale și locale, drumuri ale localităților și conlucrăm cu autoritățile locale. Așa că fără cunoștințe în domeniul administrației publice nu e chiar atât de ușor a ne îndeplini sarcinile ce le avem de realizat. Pe de altă parte, trăim timpuri în permanentă schimbare, legislația se modifică și trebuie să fim la curent cu toate acestea. Discutând despre aceste probleme cu mai mulți prieteni și cunoscuți, am aflat multe lucruri interesante despre Academia de

Administrare Publică, apoi am accesat site-ul acesteia și m-am informat mai amănunțit despre Academie, care, am înțeles, este unica instituție unde poți acumula cunoștințe trainice în domeniul administrației publice.

Fiind în primii mei ani de activitate în sectorul privat, am constatat că știința administrației este necesară peste tot. Îndeosebi, la noi, după cum am menționat. Și iată-mă aici, la Academie, studii de master, frecvență redusă, la specializarea *Management*, pentru a studia arta de organizare, de conducere și de gestiune a sectorului încredințat și, de ce nu, de a avansa în cariera profesională, fiindcă am conștientizat că managementul este acea știință care va fi suportul sigur în dezvoltarea mea profesională.

Dar, la general vorbind, voi mai spune că omul nu trebuie să se limiteze la cele obținute. Trebuie să meargă mai departe. Mi-a plăcut mult un slogan, afișat în unul dintre holurile Academiei: „Viața toată pentru instruire și nicidecum o singură instruire pentru întreaga viață”.

A trecut pe neobservate primul an de studii și prima concluzie a lui Sergiu Marchici a fost alegerea făcută corect, o alegere care îi deschide noi perspective pentru o carieră profesională de succes, după cum a

menționat însuși masterandul. „A trecut primul an de studii, iată urmează al doilea an și pot spune cu toată convingerea că impresiile despre Academie și despre cadrele didactice de aici sunt cele mai bune. Academia își merită toate avantajele, toți sunt profesioniști și modul de predare este, unul deosebit. Pot să spun că, datorită profesorilor, însușești foarte bine materialul predat, am aflat multe lucruri noi, am acumulat o bună experiență în domeniul pe care mi l-am ales și mă străduiesc să aplic cunoștințele acumulate în practica mea de zi cu zi.

Cât despre Catedra economie și management public, pot spune că profesorii de aici, în frunte cu dna Tatiana Tofan, sunt buni profesioniști în domeniul dat, prelegerile le predau

„Fac aceste studii pentru dezvoltarea mea profesională, pentru ca să pot crește ca personalitate. Și dacă va fi cazul de a ajunge să conduc vreo întreprindere din domeniul nostru, să fac acest lucru cât se poate de bine, pentru ce îmi vor fi de un real folos cunoștințele pe care le voi acumula la Academie. Dar poate fi și o altă alternativă – de a mă încadra în serviciul public, fiindcă cunosc personalități de rang înalt din organele statului, inclusiv din sectorul real al economiei, care au avansat anume datorită studiilor de la Academia de Administrare Publică.

Aș mai adăuga aici că, fiind impresionat de calitatea studiilor de la Academie, de înaltul profesionalism al cadrelor didactice,

cu multă sârguință și dragoste față de obiectele lor. Doamna Tatiana Tofan este un specialist deosebit, are o metodă de predare foarte interesantă și explicită”.

Cunoștințele acumulate până acum în domeniul managementului s-au făcut simțite în activitatea sa de producție, altele fiind abilitățile de manager al sectorului încredințat. Toate acestea confirmă justetea planurilor sale de a face studii de masterat la Academia de Administrare Publică.

de atmosfera binevoitoare de aici, am discutat despre Academie cu unii dintre cunoscuții mei, care sunt tot mai interesați de a se înscrie la această instituție de prestigiu, scopul fiind de a realiza pe viitor dezeritate pentru o afirmare destoinică pe calea vieții și eu îi susțin întru totul în intențiile lor frumoase, pentru ce le doresc mult succes”, a încheiat optimist Sergiu Marchici.

Vlad IONAȘCU

250 de femei-primari și consilieri locali au făcut schimb de experiență

250 de femei lidere, dintre care peste 150 de primari și aproape 100 de consilieri locali și funcționari, au făcut schimb de experiență în 15 localități din Republica Moldova, dintre care 12 conduse de femei, în perioada iulie – octombrie curent. Scopul vizitelor a fost promovarea femeilor-primar de succes, conform Programului ONU „Femeile în politică”.

„Prin aceste vizite de studiu, unele lucruri, care par imposibile la început, pot deveni realitate, iar practicile bune pot fi preluate nu neapărat dintr-o țară străină, dar și din R. Moldova. De asemenea, grație devotamentului

și motivației dvs., puteți face miracole cu surse minime, iar UN Women Moldova dorește să vă sprijine în continuare”, a spus Asya Varbanova, consilier principal al UN Women Moldova, în cadrul unei mese rotunde.

Totodată, consilierul a vorbit despre Campania

„16 zile de activism împotriva violenței în bază de gen”, care se va desfășura între 25 noiembrie – 10 decembrie 2016.

La rândul său, primarul s. Boșcana, r. Criuleni, Svetlana Racu, a spus că a învățat multe lucruri noi pe durata acestui proiect, pe unele implementându-le deja.

„De exemplu, vizitând satul Chișcăreni din raionul Sângerei, m-a impresionat colaborarea dintre societatea civilă și primărie și am ho-

tărât să implementez aceste practici și în satul nostru, Boșcana. Am decis organizarea a mai multor festivaluri, la fel ca în alte localități. Vizitele în localitățile conduse de alte femei-primar m-au încurajat să mă dezvolt personal”, a spus Svetlana Racu.

Vizitele de studiu au fost organizate de Congresul Autorităților Locale din Moldova, cu susținerea Programului ONU „Femeile în politică”, Fundația Est-Europeană și Centrul „Parteneriat pentru Dezvoltare”, sprijinit financiar de Guvernul Suediei.

COR. „FP”

Ne vedem la bibliotecă

În satul Râșcova, raionul Criuleni, a fost inaugurat noul sediu al bibliotecii publice, reparat, încălzit și adaptat la cerințele utilizatorilor de către primărie. Primarul de Râșcova, dl Dumitru Sârbu, a menționat cu această ocazie, că amplasarea bibliotecii în sediul primăriei oferă posibilități mai mari de conlucrare cu cetățenii pentru realizarea strategiei de dezvoltare a localității.

Bucurie și satisfacție puteai citi pe fețele copiilor și ale celor maturi, prezenți la eveniment.

Cu felicitări și cadouri au venit și oaspeții, sincer bucurându-se pentru utilizatorii bibliotecii, care, de azi înainte, pe lângă sediul curat, luminos și cald, au la dispoziție nu numai fondul de carte, dar și sala multimedia, rezultat al implementării Proiectului Novateca, cu computere și internet gratuit și bibliotecar instruit, gata să presteze servicii noi. Oaspeții, dna Valentina Bobeico, șef Secție Cultură și Turism a Consiliului Raional Criuleni, dna Maria Gonța, coordonator proiect,

reprezentanta IREX Moldova, voluntari ai Corpului Păcii și alții au venit cu cadouri pentru biblioteca și cititorii săi, iar dna Tatiana Ciobanu, șefa bibliotecii, s-a ales cu diploma de onoare pentru atitudinea și munca depusă în implementarea proi-

ectului, în promovarea culturii lecturării cărților, informării populației.

Sătenii, prezenți la eveniment, și-au exprimat mulțumirea pentru primar și consilierii locali, care acordă o atenție permanentă instituțiilor publice din localitate.

Opt municipii noi în Republica Moldova

Pe 4 noiembrie curent, Parlamentul a votat un proiect de lege, potrivit căruia în Republica Moldova vor apărea opt municipii noi.

Este vorba despre orașele Cahul, Orhei, Soroca, Un-

gheni, Hîncești, Edineț, Strășeni și Ceadr-Lunga.

Proiectul de legea fost adoptat cu votul a 55 de deputați. În nota informativă se menționează că, odată cu adoptarea legii, orașele men-

ționate vor deveni comparabile cu alte localități similare din Uniunea Europeană.

Potrivit autorilor proiectului, statutul de municipiu va oferi oportunitatea majorării veniturilor în bugetele

acestor localități. Legea prevede că 40% din veniturile colectate pe teritoriul municipiilor va rămâne în bugetul acestora.

Până acum Moldova avea cinci municipii: Chișinău, Bălți, Comrat, Bender și Tiraspol.

IPN

Principiile de funcționare și planificarea activității administrației publice locale

Conform art. 3, p.1 din Legea APL, administrarea publică în unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe următoarele principii (de constituire): autonomia locală, descentralizarea serviciilor publice, eligibilitatea autorităților publice locale și consultarea cetățenilor în probleme locale de interes deosebit.

Conform art. 6, p. 2 din Legea APL, raporturile dintre autoritățile publice centrale și cele locale au la bază principiile (de funcționare): principiul autonomiei, legalității, transparenței și colaborării în rezolvarea problemelor comune.

ÎNTREBARE. Ce presupune principiul legalității?

RĂSPUNS. Deciziile administrației publice locale trebuie să fie luate numai în funcție de cadrul legal în vigoare.

ÎNTREBARE. Cu care actori trebuie să colaboreze autoritățile administrației publice locale în teritoriu?

RĂSPUNS. Autoritățile administrației publice locale în teritoriu trebuie să colaboreze cu toți actorii: reprezentanții societății civile (ONG-uri, partide politice, mișcări social-politice, blocuri politice, alianțe politice și sociale), agenți economici (toate tipurile de organizare juridică – societăți cu răspundere limitată, societăți pe acțiuni, întreprinderi individuale, întreprinderi cu capital mixt, alt.), autorități publice, servicii descentralizate și desconcentrate în teritoriu, cetățeni.

ÎNTREBARE. În baza căror tipuri de planuri își desfășoară activitatea consiliul local?

RĂSPUNS. Consiliul local își desfășoară activitatea în baza planurilor strategice de dezvoltare socioeconomică, planurilor anuale, semestriale, trimestriale, planuri de acțiuni pentru implementarea strategiilor naționale și sectoriale; planurilor urbanistice ale localităților din componența unității administrativ-teritoriale respective, precum și planurilor de amenajare a teritoriului.

ÎNTREBARE. Ce elemente obligatorii trebuie să reflecte un plan?

RĂSPUNS. În plan este obligatoriu să reflectăm următoarele: obiectivele (Ce dorim?); timpul (Când?); resursele (Cu ce? Cu cine?); clientul (Pentru cine?); strategia de atingere a scopului (Cum?).

ÎNTREBARE. Ce beneficii aduce comunității o activitate bine planificată a primarului?

RĂSPUNS. Dacă primarul își planifică bine activitățile, comunitatea va cunoaște care sunt obiectivele și sarcinile autorității, vor fi focusate și corelate eforturile funcționarilor, activitățile vor fi coordonate, vor fi programate cheltuielile, se vor economisi banii publici, administrarea va fi rațională și eficientă.

ÎNTREBARE. Ce tipuri de analiză importante trebuie să stea la baza luării deciziei privind direcțiile și obiectivele strategice de dezvoltare a comunității?

RĂSPUNS. Luarea deciziilor privind direcțiile și obiectivele strategice se va baza pe analiza social-economică a comunității, a profilului economic al comunității (numărul de întreprinderi, climatul de afaceri, mărimea firmelor, producția, piețele de desfacere, accesibilitatea la resursele naturale etc.) și a calității vieții din localitate. Metodele folosite pentru diagnostic vor fi: chestionarul și analiza SWOT.

ÎNTREBARE. Ce reprezintă o strategie de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității?

RĂSPUNS. Strategia de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității înseamnă un set coerent de acțiuni cu scopul de a satisface obiectivele și nevoile locale și care, concomitent, contribuie la îndeplinirea strategiilor de nivel național și european. Strategia de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității ține de anumite principii: (a) se axează pe anumite zone subregionale; (b) este plasată sub responsabilitatea grupurilor de acțiune locală; (c) este realizată prin strategii de dezvoltare locală pe zone integrate și multisectoriale; (d) este elaborată ținând cont de necesitățile și potențialul local și include caracteristici inovatoare în context local, colaborare în rețea și, după caz, cooperare.

ÎN ATENȚIA PRIMARILOR ȘI FUNCȚIONARILOR PUBLICI DIN ORAȘELE ȘI SATELE REPUBLICII

Stimați colegi,

Vă adresăm respectuos invitația de a iniția o colaborare de perspectivă cu ziarul „Funcționarul public”, unica instituție media din țară cu asemenea profil.

Materialele pot fi de o varietate nelimitată: evenimente importante din localitățile dumneavoastră, anumite inițiative și proiecte derulate de autoritățile publice locale, cooperare cu autoritățile publice din țară și de peste hotare, despre colegii de breaslă, îmbunătățirea calității serviciilor acordate cetățenilor și, nu în ultimul rând, sugestii și opinii vizavi de viitoarea reformă administrativ-teritorială a republicii.

Materialele, însoțite de fotografii, urmează a fi expediate pe adresa de e-mail: aap.editura@yahoo.com

**În speranța unei colaborări rodnice,
echipa redacțională.**

Senzație mondială în știința nanotehnologiilor

O nouă elaborare de proporții, realizată de echipa academicianului Ion Tighineanu, prim-vicepreședinte al Academiei de Științe a Moldovei, în colaborare cu parteneri din Germania, Marea Britanie și Australia, a fost selectată de portalul lon-

donez Nanotechweb.org ca fiind, la scară globală, una dintre cele mai impresionante nanotehnologii ale anului curent. Savantul moldovean și colegii săi au demonstrat o nouă modalitate de dirijare a proprietăților nitrurii de galiu prin variația direcției de creștere. Nanotehnologia propusă permite crearea de nanoarhitecturi semiconductoare tridimensionale ce emit lumină în diverse culori ale spectrului. Portalul londonez aduce exemple de arhitecturi nanostructurate

hexagonale cu o suprafață specifică extrem de mare, precum și de nanocreioane, ale căror ascuțiș, la excitarea cu electroni, emite lumină în toate culorile curcubeului.

În toamna anului trecut, în cadrul Conferinței Internaționale în domeniul Nanotehnologiilor și Ingineriei Biomedicale, academicianul Ion Tighineanu a prezentat referatul „O nouă decolare a nitrurii de galiu”. În prezentare, savantul moldovean a menționat ascensiunea spectaculoasă în decursul ultimilor două decenii a acestui compus chimic,

care a stat la baza elaborării surselor de lumină albastră și ultravioletă, iar actualmente „se avântă” să cucerască domeniul dispozitivelor electronice la frecvențe foarte înalte. Nitrura de galiu este un compus chimic inert, piezoelectric, biocompatibil, rezistent la radiații și temperaturi înalte, proprietăți ce i-au permis să ocupe a doua poziție în ierarhia materialelor semiconductoare, după siliciu.

Elaborarea savanților noștri, apreciată în plan internațional, deschide noi orizonturi pentru implementări practice ale nitrurii de galiu în asemenea domenii ca optoelectronica, fotonica, biomedicina etc.

Lansarea Platformei „Știința și Businessul”

La Academia de Științe a Moldovei a fost lansată recent Platforma Scienceto Business (S2B) care reprezintă o modalitate eficientă de comunicare și cooperare între mediul științific și cel de afaceri în vederea intensificării parteneriatului dintre cele două medii și identificării mecanismelor clare și căilor de colaborare între mediul științific și cel antreprenorial, scopul fiind de a promova implementarea în practică a invențiilor savanților din țară.

În cadrul evenimentului, academicianul Gheorghe Duca, președinte al Academiei de Științe a Moldovei, a subliniat importanța colaborării dintre mediul de cercetare și cel de afaceri, cât și problemele curente în acest domeniu. DI Vitalie Iurcu, viceministru al economiei, a menționat necesitatea unor reforme în acest domeniu, astfel încât Agenția pentru Inovare și Transfer Tehnologic să reprezinte puntea de legătură dintre mediul de știință și cel al bu-

sinessului.

Printre participanții la eveniment s-au regăsit reprezentanți ai instituțiilor de stat AGEPI, ODIMM, MIEPO, Camera de Comerț și Industrie Moldo-Italiană, ADR Nord, ADR Centru; ai mediului de afaceri și companiilor mari din Republica Moldova, organizații de business și consultanță în afaceri, reprezentanți ai instituțiilor științifice de cercetare și universitare, ai societății civile.

Platforma „Știința și Businessul” urmează să elaboreze un program de activitate care să formeze parteneriate viabile

știință-business pentru stimularea și finanțarea cercetărilor și implementarea lor în practică într-un modernizarea continuă a Republicii Moldova.

„Orașul vertical al viitorului”

UNICEF estimează că aproximativ 75% din populația Terrei vor locui în orașe către anul 2050. De aceea, ideea unui oraș vertical pare destul de viabilă. Anume aceste considerente s-au aflat la baza creării unui proiect de infrastructură italian și anume „Orașul vertical”.

Acesta este viitorul văzut de arhitecți, care argumentează avantajele proiectului prin beneficiile care ar putea fi aduse de orașul vertical al viitorului. Astfel, în timp ce orașele orizontale sunt constituite din sute de clădiri cu zeci de etaje, cele verticale vor consta doar din câteva construcții și sute de etaje.

TechInsider prezintă proiectul unei astfel de clădiri cu 189 de etaje, preconizat

pentru Emiratele Arabe Unite, realizat de firma italiană de arhitectură Luca Curci. Potrivit descrierii acestuia, până la 25.000 de persoane ar putea locui în acest zgârie-nori. Clădirea ar urma să fie amplasată în Golful Persic. Potrivit proiectului, turnul va adăposti centre de agrement și de meditații, săli de sport și hotel de lux. Oamenii vor putea ajunge în clădirea verticală traversând un pod sau cu elicopterul.

Firma italiană a conceput și o structură energetică independentă. Astfel, panourile din sticlă fotovoltaică pot oferi energie electrică și apă tuturor consumatorilor la întreaga clădire. Conform estimărilor, astfel de clădiri ar reduce poluarea cu dioxid de carbon cu până la 50%.

Angajat al DIP reținut pentru trafic de influență

Un angajat al Departamentului Instituțiilor Penitenciare (DIP) al Ministerului Justiției, a fost reținut de ofițerii

Serviciului protecție internă și anticorupție (SPIA) al MAI de comun cu reprezentanții DIP și procurorii anticorupție, acesta fiind bănuț de trafic de influență.

Potrivit denunțatorului, angajatul DIP ar fi pretins și primit mai multe sume bănești de la acesta, susținând că are influență asupra persoanelor responsabile din cadrul instituției, pentru ai organiza o întrevedere cu unul dintre deținuți. Astfel, angajatul DIP ar fi primit 300 de euro în mai multe tranșe, banii fiind transmiși sub controlul angajaților SPIA.

Ulterior, pentru schimbarea măsurii de arest preventiv în arest la domiciliu, susținând că are influență asupra factorilor de decizie pe acest caz, bănuțul a mai pretins de la victimă o sumă de 1000 euro.

Urmare efectuării măsurilor speciale de investigații, angajatul DIP a fost reținut în flagrant delict de către ofițerii SPIA, în momentul în care primea banii.

În cadrul audierilor, acesta și-a recunoscut vina integral și a încheiat un acord de recunoaștere.

Pe cazul dat a fost inițiată o cauză penală conform indicilor infracțiunii prevăzută de art. 326, alin. (2), lit. b) Cod penal al Republicii Moldova (traficul de influență). Pentru infracțiunea respectivă, bănuțul riscă o amendă în mărime de la 3000 la 4000 unități convenționale sau închisoare de la 2 la 6 ani.

Ofițer de urmărire penală corupt

Un ofițer de urmărire penală din cadrul Inspectoratului de poliție Ialoveni al IGP al MAI a fost reținut de ofițerii Serviciului protecție internă și anticorupție (SPIA) al MAI și procurorii anticorupție, fiind bănuț de corupere pasivă și trafic de influență. Potrivit denunțatorului, polițistul ar fi extorcat 500 de euro de la acesta, prin intermediul avocatului, pentru ai elibera automobilul reținut anterior, precum și pentru încetarea cauzei penale inițiată în privința primului, pentru conducerea automobilului în stare de ebrietate.

Urmare efectuării măsurilor speciale de investigații, prin intermediul avocatului denunțatorului, sub controlul ofițerilor SPIA al MAI, polițistului i-a fost transmisă prima tranșă în sumă de 400 de euro. Ulterior, în timpul transmiterii celei de-a doua tranșe în sumă de 100 de euro, polițistul a fost reținut în flagrant delict, în biroul de serviciu.

Pe cazul dat a fost inițiată o cauză penală conform indicilor infracțiunilor prevăzute de art. 324, alin. 2 lit. c și art. 326, alin. (1) Cod penal al Republicii Moldova (corupere pasivă și trafic de influență).

Pentru infracțiunile respective, polițistul riscă o pedeapsă cu închisoare de până la 10 ani cu aplicarea unei amenzi în mărime de 8000 de unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 7 la 10 ani.

Soț și soție bănuți de corupție

Cauza penală de învinuire a unei angajate a Consiliului raional Râșcani care, împreună cu soțul său, ar fi comis o infracțiune de trafic de influență și escrocherie, a fost finalizată și expediată în judecată.

Potrivit celor constatate de procurori, în perioada iulie 2013 – septembrie 2015, susținând că poate influența responsabilii din cadrul comisiilor raionale, controlorilor și inspectorilor Curții de Conturi, precum și Inspecției Financiare de pe lângă Ministerul Finanțelor, învinuita a pretins și primit bani ce nu i se cuvin de la două persoane - solicitante de compensații ca urmare a represiunilor politice. În total, potrivit procurorilor, inculpata a primit de la cei doi solicitanți 230 mii lei, sumele fiind transmise inclusiv prin intermediul soțului său. De notat că, banii estorcați și primiți de la solicitanți proveneau inclusiv din sumele aprobate și alocate spre plată în calitate de compensații bănești pentru victimele represiunilor politice reabilite.

De asemenea, aceasta mai este învinuită că la începutul lunii martie, acționând în complicitate cu soțul său, sub pretextul existenței unui control din partea organelor de control ale statului ce verifică dosarele persoanelor solicitante de compensații bănești ca urmare a represiunilor politice comise în privința rudelor acestora, prin înșelăciune a pretins de la aceleași persoane, beneficiare de asemenea compensații, încă 8 mii lei. Pentru această sumă, inculpata le-a promis să intervină pe lângă comisia de control pentru a nu le micșora cuantumul indemnizațiilor calculate și aprobate spre achitare acestora.

La demersul Procuraturii Anticorupție, inculpata a fost suspendată provizoriu din funcție, în prezent fiind cercetată în stare de arest la domiciliu, iar soțul acesteia, care este pensionar MAI, are interdicția de a părăsi țara.

Dacă vor fi recunoscuți vinovați, inculpații riscă până la 6 ani închisoare.

A fost lansat proiectul de restaurare a Bisericii „Adormirea Maicii Domnului”

Biserica „Adormirea Maicii Domnului” din Căușeni este un monument de unicat în spațiul est-carpatic, acoperit în interior în întregime cu o frescă fenomenal de frumoasă, care ne face, de fapt, să înțelegem cât este de valoroasă pentru cultura și spiritualitatea noastră. În acest context, a fost luată decizia de a lansa proiectul de restaurare a acestei biserici neordinare, care a rezistat timpului și a păstrat pentru generațiile noastre vestigii creștine strămoșești.

Proiectul de restaurare a bisericii este finanțat din Fondul Ambasadorilor SUA pentru Conservarea Culturală (AFCP) în sumă de 150.000 mii dolari SUA și va fi implementat de Centrul de Cercetări Arheologice al Republicii Moldova. Se preconizează preconsolidarea și conservarea picturii murale interioare și consolidarea zidăriei acestei incredibile bijuterii culturale.

La evenimentul de lansare

a proiectului au participat ministrul culturii, Monica Babuc, ambasadorul Statelor Unite ale Americi în Republica Moldova, James Pettit, alți reprezentanți ai corpului diplomatic acreditat în țara noastră, președintele raionului Căușeni, Ion Ciontolo, primarul orașului Căușeni, Grigore Repeșciuc, istorici și specialiști în domeniul arheologiei, locuitori ai orașului.

„Investirea de către parternerii de dezvoltare în patrimoniul cultural înseamnă nu numai spiritualitatea noastră, dar și dezvoltarea economică a țării. Renovarea Bisericii „Adormirea Maicii Domnului” din Căușeni, la fel ca și amenajarea unor monumente istorice, precum Cetatea Sorociei, Hanul lui Manuc-Bey, refăcute prin proiecte transfrontaliere europene, înseamnă un flux de turiști, care vin să ne viziteze, să ne cunoască și să investească în economia țării”, a menționat ministrul culturii.

Prima etapă urmează a fi finalizată până în toamna anului viitor. Acțiunile cuprinse în această etapă vizează cercetarea arheologică a cimitirului și straturilor culturale din preajma bisericii, finalizarea lucrărilor

de proiectare a elementelor de arhitectură bisericească și a sistemului de ventilare/climatizare, sistemului control umiditate și temperatură, sistemului de iluminare în biserică etc., amenajarea rețelelor iluminare exterior, rețele de alimentare cu apă și canalizare pluvială și drenaj, amenajarea teritoriului, consolidarea zidăriei bisericii și preconsolidarea frescei.

Termenul de restaurare este de aproximativ patru ani. În urma finalizării proiectului vor fi create condiții prielnice pentru readucerea în circuitul public și punerea în valoare culturală, educativă, turistică și economică a unui valoros obiect de patrimoniu din Europa de Sud-Est. Astfel, Biserica „Adormirea Maicii Domnului” din Căușeni va depăși semnificația sa de simbol și se va transforma într-

un muzeu veritabil, care va deveni un factor cultural omniprezent în cele mai diverse activități locale, naționale, dar și internaționale.

Lansarea proiectului a făcut parte din programul acțiunilor dedicate Zilelor Europene ale Patrimoniului.

Notă. Biserica „Adormirea Maicii Domnului” din Căușeni este un monument arhitectural construit în secolele XVII - XVIII. A fost ctitorită de către domnitorul Moldovei Grigore Callimachi și mitropolitul Daniil al Proilaviei. Pictura datează din

anul 1763 și este opera zugrăvitor Stanciul Radu și Voicul. Este un monument unicat în spațiul est-carpatic prin amplasarea sa sub nivelul solului (biserică semiîngropată).

Luminița BOICIUC

Rectoratul, comitetul sindical, corpul profesoral-didactic și angajații Academiei de Administrare Publică exprimă sincere și profunde condoleanțe dnei Rodica SOBIESKI-CAMERZAN, șefa Bibliotecii

Științifice a Academiei,

în legătură cu decesul mamei sale,

Elena RUSU.

Dumnezeu s-o odihnească în pace cu cei dragi.

Abonarea 2017

Continuă abonarea pentru anul 2017 la revista științifico-metodică trimestrială „ADMINISTRAREA PUBLICĂ” și la ziarul „FUNCȚIONARUL PUBLIC,” publicații ale Academiei de Administrare Publică.

Revista „Administrarea Publică” apare trimestrial.

Costul unui abonament:

3 luni - 42 lei; 6 luni - 84 lei.

Ziarul „Funcționarul public” apare de 2 ori pe lună.

Costul unui abonament:

3 luni - 37 lei 80 bani; 6 luni - 75 lei 60 bani.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

Mihai MANEA - șef secție

Ion AXENTI - secretar responsabil

Sergiu VLADÎCA - redactor

Luminița BOICIUC - redactor, designer

ADRESA NOASTRĂ:

Mun. Chișinău, str. Ialoveni, 100.

Ziarul apare de două ori pe lună.

Indice 67919.

Coli de tipar 1,5. Tiraj: 350.

Dat la tipar 15.11.2016

CONTACTE:

Tel: 28-40-78

Versiunea electronică:

<http://aap.gov.md>

E-mail: aap.editura@yahoo.com

„Funcționarul Public” - supliment la revista „Administrarea Publică” -
publicație a Academiei de Administrare Publică.